

ID 1472
C. 1

1.110519125003

DE MINISTER VAN CULTUUR, RECREATIE EN MAATSCHAPPELIJK WERK
EN

DE MINISTER VAN VOLKSHUISVESTING EN RUIMTELIJKE ORDENING,

Overwegende, dat de oude dorpskern van Den Hoorn (gemeente Texel) met de ten noorden hiervan gelegen kerk en schapenweiden een waardevol historisch beeld oplevert;

Gelet op artikel 20 van de Monumentenwet;

Gehoord de Monumentenraad, de raad van de gemeente Texel, Gedeputeerde Staten van Noord-Holland en de Rijksplanologische Commissie;

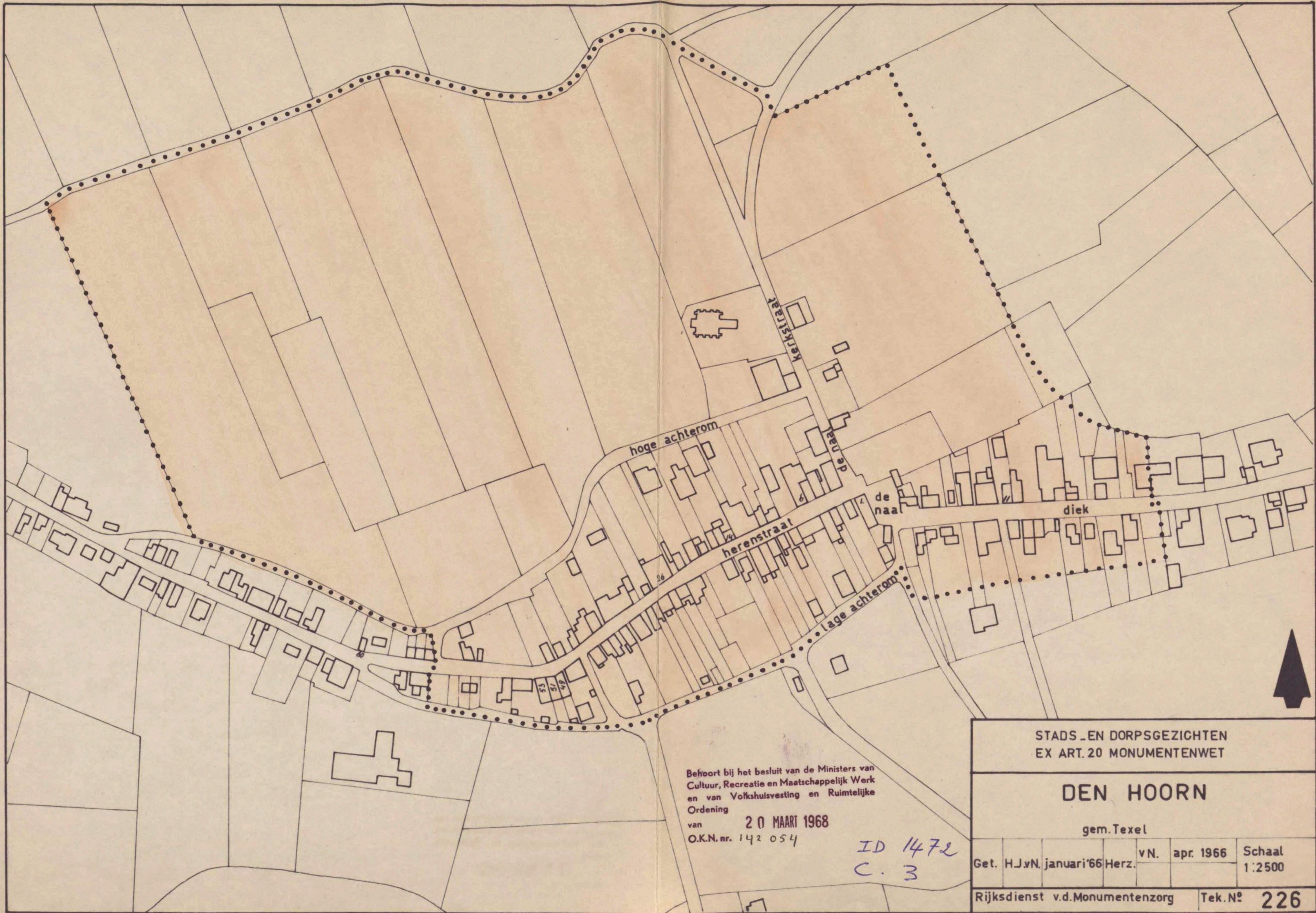
B E S L U I T E N:

Het gebied in de gemeente Texel, zoals is aangegeven op de bij deze beschikking behorende tekening nr. 226 en zoals omschreven in de toelichting bij deze beschikking, aan te wijzen als dorpsgezicht in de zin van artikel 20 van de Monumentenwet.

Van deze beschikking, waarvan mededeling zal worden gedaan in de Nederlandse Staatscourant, zal afschrift worden gezonden aan de Monumentenraad, de raad van de gemeente Texel, Gedeputeerde Staten van Noord-Holland en de Rijksplanologische Commissie.

Rijswijk, 20 MAART 1968

DE MINISTER VAN CULTUUR, RECREATIE
EN MAATSCHAPPELIJK WERK,
(Dr. M.A.M. Klompé).DE MINISTER VAN VOLKSHUISVESTING
EN RUIMTELIJKE ORDENING,
(Ir. W.F. Schut).

Behoort bij het besluit van de Ministers van
 Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk
 en van Volkshuisvesting en Ruimtelijke
 Ordening
 van **20 MAART 1968**
 O.K.N.nr. 142 054

ID 1472
 C. 3

STADS-EN DORPSGEZICHTEN
 EX ART. 20 MONUMENTENWET

DEN HOORN

gem. Texel

Get. H.J.vN. januari '66 Herz.	vN. apr. 1966	Schaal 1:2500
--------------------------------	---------------	---------------

Rijksdienst v.d. Monumentenzorg	Tek. N ^o 226
---------------------------------	-------------------------

TOLLIJCHTING bij het besluit tot vaststelling van een beschermd dorpsgezicht te
DEN HOORN, gemeente Texel.

ID 1472
C. 2

Het beschermde dorpsgezicht omvat het op de bijgevoegde kaart (Rijksdienst voor de Monumentenzorg tek. nr. 226) door een stippellijn omgrensde gebied.

Het dorp Den Hoorn is ontstaan op de noordelijke flank van het diluviale plateau en was lange tijd van weinig betekenis. De opvallende vorkstructuur van het westelijk, waarschijnlijk oudste gedeelte van de plaats, vertoont enige gelijkenis met de nederzettingen, die op de stroomruggronden van het Betuwse rivierengebied zijn ontstaan.

Aan weerszijden van de bebouwde west-oost gerichte Herenstraat ligt langs de dieptegrens der kavels een achterstraat, die niet bebouwd is. In het Westeinde bundelen de drie straten zich tot één weg, die naar het Loodsmansduin en Hoornderslag leidt. Het oostelijke deel van het langgerekte dorp wordt gevormd door de Diek, die vrijwel in het verlengde van de Herenstraat is gelegen. Waar beide straten elkaar ontmoeten, ligt loodrecht daarop in noordelijke richting de Kerkstraat.

Opvallend is de fraaie situering van de kerk geheel buiten de eigenlijke dorpsbebouwing aan de westzijde van de Kerkstraat. Het thans uit drie traveeën bestaande gebouw, dat in 1646 werd voorzien van een stenen topgevel, bezit een half-ingebouwde toren. Door de vrije ligging op de hoge grond vormt het gebouw een dominant monument, dat tot in de verre omtrek overheerst. Rondom de kerksituatie ligt een aantal schapenweiden, die op typische wijze door zoden dijkjes worden omringd. Het is een gelukkige omstandigheid dat juist de omgeving van de kerk wordt gevormd door dit voor Texel zo karakteristieke landschap. Gezamenlijk leveren zij een gaaf beeld op van het oude Texelse land.

Van de eigenlijke dorpsbebouwing aan weerszijden van de Herenstraat aan de Diek is over het algemeen meer het totale beeld, dan de kwaliteit van de individuele bebouwing van belang. De bebouwing bestaat hier in hoofdzaak uit aaneengesloten panden,

die deels met de topgevels en deels met de langsgevels in een rooilijn zijn gerangschikt. Op enkele plaatsen wordt het beeld afgewisseld door een vrij erf of geeft een steeg toegang tot het achtererf en de daarlangs lopende Achterstraat. Vooral in de 18de en 19de eeuw woonden in deze straat vele loodsen, waaraan de gerestaureerde huizen Herenstraat 49-51 en 53 de herinnering voortdragen. Van oudheidkundige waarde zijn vervolgens de nrs. 1, 6, 14, 26 en 60. Vooral het eenvoudige pandje met houten voorschot Herenstraat nr. 1 is van belang vanwege de fraaie ligging ten opzichte van de Kerkstraat.

De bebouwing aan de Diek heeft een overheersend agrarisch karakter, waarbij veelal de relatie tot de aangrenzende weilanden ongeschonden is. Helaas heeft de Diek door het kappen van verscheidene bomen en een aantal recente verbouwingen van oude panden veel aan charme ingeboet. Het is evenwel mogelijk, bij een weloverwogen regeling, veel van het karakter te herstellen. Vermeldenswaard is tenslotte nog het schuilkerkje, dat achter het pand Diek 11 is gelegen, en behoort tot één van de drie schuilkerken van het eiland.

Het is van algemeen belang dat voor het gebied, zoals aangegeven op de bijgevoegde kaart, een regeling wordt ontworpen, die het karakter van dit dorp ook voor de toekomst zal waarborgen, waarbij geenszins een algehele bevriezing wordt beoogd.